UPPTÄCK ETT YRKE - OCH VÄGEN DIT

För dig som undervisar i årskurs 7-9

Filmer och färdiga lektionsupplägg om yrkena bagare och konditor – med övningar om yrkesval, styrkor och vägen till gymnasiet.

SVERIGES BAGARE & KONDITORER

UPPTÄCK ETT YRKE - OCH VÄGEN DIT

Filmer och lektionsupplägg med övningar om bagare, konditorer och gymnasieval för årskurs 7–9

Utbildningsmaterialet bygger på filmer om yrkena bagare och konditor. Genom filmerna får eleverna möta personer som arbetar i branschen och upptäcka hur arbetet ser ut i praktiken. Filmerna kan användas fristående eller tillsammans med övningarna.

Till varje film finns ett färdigt lektionsupplägg med övningar. Materialet hjälper eleverna att utforska yrket, fundera över sina egna styrkor och intressen samt reflektera kring gymnasieval och olika utbildningsvägar. Du som lärare kan välja att använda en eller flera övningar utifrån vad som passar din undervisning och dina elever.

Filmerna

I materialet används två filmer där du får möta Nikita, som är bagare, och Amanda, som är konditor.

Se filmerna på bageri.se

Innehåll

Vad gör en bagare och konditor? 3

Varför yrket spelar roll i människors liv? 4

Vem passar som bagare och konditor? 5

Vilket gymnasieprogram passar mig? 9

Mer om Restaurang- och livsmedelsprogrammet 10

Vad är ett yrkesprogram? 11

VAD GÖR EN BAGARE OCH KONDITOR?

Tid: 40 minuter | **Årskurs:** 7–9

Introduktion

I den här övningen får eleverna se två filmer där de möter personer som arbetar som bagare och konditor. Med hjälp av frågor får eleverna fundera på hur arbetet ser ut, vad som verkar roligt och vad yrket innebär.

Förberedelser

- Förbered att visa filmerna om Nikita, som är bagare, och Amanda, som är konditor.
- Gå gärna igenom frågorna tillsammans innan filmerna visas.

Genomförande

Börja med att se filmerna om Nikita och Amanda. I filmerna får eleverna möta yrkena bagare och konditor. Förklara för eleverna att de efter filmerna ska arbeta med frågorna och sedan presentera sina svar. Därför är det viktigt att de lyssnar noga och samlar information under filmerna.

Frågor

- Vad gör en bagare eller konditor en vanlig arbetsdag?
- Vilka olika arbetsplatser kan man jobba på?
- Vilka delar av arbetet tror du kan vara utmanande?
- Vad verkar vara roligast med yrket?
- Lärde du dig något nytt om yrket?

Avslut

Prata om i helklass

- Vad har du lärt dig om yrket? Ge exempel.
- Skulle du kunna tänka dig att arbeta som bagare eller konditor? Varför eller varför inte?
- Vad blev du mest överraskad av när du såg filmerna?

VARFÖR YRKET SPELAR ROLL I MÄNNISKORS LIV

Tid: 40 minuter | **Årskurs:** 7–9

Introduktion

I den här övningen får eleverna upptäcka yrkena bagare och konditor och fundera på vilken betydelse de har i människors vardag och vid högtider. Övningen ger också möjlighet att diskutera hur olika yrken bidrar till samhället.

Förberedelser

Förbered att visa filmerna om Nikita, som är bagare, och Amanda, som är konditor.

Genomförande

1 Se filmerna

Börja med att se filmerna om Nikita och Amanda, så att eleverna får en bild av hur det är att arbeta på ett bageri eller konditori.

2 Prata om yrket

- Vad innebär arbetet i praktiken? *(Till exempel att baka bröd, göra tårtor osv.)*
- Vilka arbetsuppgifter ingår i yrket?
- Hur kan en vanlig arbetsdag se ut?

3 Utforska vidare

Eleverna arbetar individuellt eller i par och svarar på frågorna.

- På vilket sätt gör bagare och konditorer vardagen bättre för andra människor?
- Varför är bagare och konditorer viktiga i människors vardag och vid högtider?
- Vad verkar vara roligast med jobbet?
- Vad tror du kan vara svårt med jobbet?

Avslut

Prata om i helklass

- Vad har du lärt dig om yrket?
- Vad tror du är roligast med att arbeta som bagare eller konditor?
- Varför behöver vi bagare och konditorer?

VEM PASSAR SOM BAGARE OCH KONDITOR?

Tid: 40 minuter | **Årskurs:** 7–9

Introduktion

Vad gör att man passar för och trivs med ett visst yrke? I den här övningen får eleverna fundera på vilka egenskaper, färdigheter och intressen som kan vara bra att ha som bagare eller konditor. Övningen uppmuntrar också eleverna att reflektera över sina egna styrkor och intressen.

Förberedelser

- Förbered att visa filmerna om Nikita, som är bagare, och Amanda, som är konditor.
- Skriv ut korten med egenskaper, färdigheter och intressen för att dela med eleverna.

Genomförande

Prata om vad en egenskap och en färdighet är

- En egenskap beskriver hur en person är. Till exempel kan någon vara noggrann, kreativ, hjälpsam eller tålmodig. Alla människor har många olika egenskaper.
- En färdighet är något man är bra på eller har lärt sig genom att öva och träna.

Se filmerna om Nikita och Amanda

- Dela in eleverna i grupper.
- Ge varje grupp korten med egenskaper, färdigheter och intressen.
- Med hjälp av listan väljer grupperna de egenskaper, färdigheter och intressen som de tycker är viktiga för en bagare eller konditor.
- Vilka av de här styrkorna har du?

Avslut

Prata om i helklass

- Varje grupp presenterar och motiverar sina svar för klassen.

✂ Klipp ut

Noggrann Egenskaper (hur du brukar vara)	**Kreativ** Egenskaper (hur du brukar vara)
Tålmodig Egenskaper (hur du brukar vara)	**Ansvarsfull** Egenskaper (hur du brukar vara)
Hjälpsam Egenskaper (hur du brukar vara)	**Nyfiken** Egenskaper (hur du brukar vara)
Lugn Egenskaper (hur du brukar vara)	..... Eget förslag
..... Eget förslag	..... Eget förslag

Klipp ut

Bra på att samarbeta

Färdigheter (sådant du är bra på eller tycker är lätt)

Bra på att planera

Färdigheter (sådant du är bra på eller tycker är lätt)

Bra på att lösa problem

Färdigheter (sådant du är bra på eller tycker är lätt)

Bra på att lära mig nya saker

Färdigheter (sådant du är bra på eller tycker är lätt)

Bra på att hålla ordning

Färdigheter (sådant du är bra på eller tycker är lätt)

Bra på att arbeta snabbt

Färdigheter (sådant du är bra på eller tycker är lätt)

Bra på att fokusera

Färdigheter (sådant du är bra på eller tycker är lätt)

.....

Eget förslag

.....

Eget förslag

.....

Eget förslag

Klipp ut

Tycker om att baka

Intressen och sådant du är bra på

Tycker om att hjälpa andra

Intressen och sådant du är bra på

Tycker om att arbeta med händerna

Intressen och sådant du är bra på

Bra på datorspel

Intressen och sådant du är bra på

Bra på att rita

Intressen och sådant du är bra på

Bra på idrott

Intressen och sådant du är bra på

Bra på musik

Intressen och sådant du är bra på

.....

Eget förslag

.....

Eget förslag

.....

Eget förslag

VILKET GYMNASIEPROGRAM PASSAR MIG?

Tid: 30 minuter | **Årskurs:** 7–9

Introduktion

Vad är egentligen skillnaden mellan ett yrkesprogram och ett högskoleförberedande program? Måste man bestämma hela sin framtid när man väljer gymnasium? I den här övningen får eleverna utforska skillnaden mellan yrkesprogram och högskoleförberedande program.

Förberedelser

Skriv ut texten ”Vad är ett yrkesprogram?” som finns i häftet och dela den med eleverna.

Genomförande

1 Läs om yrkesprogram och högskoleförberedande program

Börja med att läsa informationen ”Vad är ett yrkesprogram?”

Anpassa läsningen efter elevernas förmåga, individuellt eller gemensamt.

2 Prata om skillnaden mellan yrkesprogram och högskole-förberedande program

Be eleverna fundera och svara kort på följande frågor

- Vad tycker du är den största skillnaden mellan ett yrkesprogram och ett högskoleförberedande program?
- Vad tycker du är lika mellan de två utbildningsvägarna?
- Varför tror du att det finns både yrkesprogram och högskole-förberedande program?

3 Vilket program passar bäst?

Be eleverna fundera på vilket gymnasieprogram som passar bäst för varje alternativ – yrkesprogram eller högskoleförberedande program. Förklara att flera svar kan vara möjliga.

A. Jobba snabbt
Möjlighet att börja arbeta direkt efter gymnasiet.

B. Jobba eller studera vidare
Möjlighet att både arbeta och studera vidare.

C. Plugga vidare direkt
Studier direkt efter gymnasiet.

Avslut

Prata om i helklass

- Måste man bestämma hela sin framtid när man väljer gymnasium? Varför eller varför inte?
- Vilken typ av gymnasieprogram känns mest intressant för dig just nu?
- Tror du att man kan ändra sig senare i livet? Ge exempel.

MER OM RESTAURANG- OCH LIVSMEDELSPROGRAMMET

Vill du veta mer om hur man utbildar sig till bagare eller konditor? Här kan du läsa mer om Restaurang- och livsmedelsprogrammet och vad utbildningen innehåller.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet är ett nationellt program. Du läser både gymnasiegemensamma och programgemensamma ämnen. För att bli bagare och konditor väljer du inriktning Bageri och konditori.

Skolverket bestämmer den nationella programstrukturen och ämnesplanerna. Varje gymnasieskola planerar sedan hur undervisningen ska genomföras lokalt.

APL

Arbetsplatsförlagt lärande (APL) innebär att en del av utbildningen genomförs på en arbetsplats. Under minst 15 veckor får eleverna praktisk erfarenhet av yrket och möjlighet att utveckla sina kunskaper i en verklig arbetsmiljö, exempelvis på ett bageri eller konditori.

Yrkesprogram

På ett yrkesprogram läser du fler yrkesämnen och utvecklar kunskaper som gör dig redo att arbeta inom ett yrke direkt efter gymnasiet. Du får också möjlighet att utveckla praktiska färdigheter inom ett specifikt yrkesområde. Samtidigt finns det möjlighet att studera vidare efter ett yrkesprogram om du väljer gymnasiegemensamma ämnen med nivåer för grundläggande behörighet.

Nationellt yrkesprov

Det nationella yrkesprovet är ett frivilligt praktiskt prov som kan genomföras i slutet av utbildningen på utvalda skolor. Ett godkänt prov ger ett yrkesdiplom från Sveriges bagare och konditorer och visar att eleven har de kunskaper och färdigheter som branschen efterfrågar.

VAD ÄR ETT YRKESPROGRAM?

Ett yrkesprogram är en gymnasieutbildning som förbereder dig för att börja arbeta direkt efter gymnasiet.

På ett yrkesprogram får du lära dig ett yrke. Du får både teoretiska kunskaper och praktisk erfarenhet. En viktig del av utbildningen är APL (arbetsplatsförlagt lärande), vilket betyder att du också får vara ute på en arbetsplats och lära dig yrket.

Yrkesprogram passar dig som vill arbeta praktiskt, lära dig ett yrke och kanske börja jobba direkt efter gymnasiet. Du får också grundläggande behörighet till högskola och universitet genom att läsa de ämnen som ger behörighet.

Yrkesprogram eller högskoleförberedande program?

Det finns två typer av gymnasieprogram: yrkesprogram och högskoleförberedande program.

Vad är lika?

- Båda är gymnasieutbildningar som ger en bra grund för framtiden.
- Du läser samma grundläggande ämnen, till exempel svenska, engelska och matematik.
- Båda kan leda till vidare studier, till exempel på högskola.
- Båda kräver att du studerar, anstränger dig och tar ansvar för ditt lärande.

Vad är skillnaden?

- Yrkesprogram fokuserar på att du ska kunna börja jobba direkt efter gymnasiet.
- Högskoleförberedande program fokuserar mer på att du ska studera vidare.
- På yrkesprogram får du praktik (APL) och lär dig ett yrke i verkligheten.

Viktigt att veta

Du kan välja olika vägar – och du kan ändra dig senare. Det går att studera vidare även om du går ett yrkesprogram, och det går att börja jobba även om du går ett högskoleförberedande program. Det viktigaste är att välja något som passar dina intressen och mål.